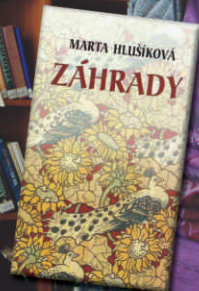

LEOPOLDY

2/2012

DNES knihy, voda aj sadze...

Voľby 2012

Smer získal v meste takmer 52 percent hlasov

Leopoldovčania do parlamentu poslali ešte matovičovcov a KDH

Na predčasných parlamentných voľbách aj napriek predpokladanej nízkej účasti voličov pre rôzne deštruktívne kampane a kauzy typu Gorila, Sasanka a ďalšie závažné, hoci menej rezonujúce kauzy sa zúčastnilo v celoslovenskom meradle až 59,11 percenta voličov. Neočakávaná účasť prekvapila prognostikov, politológov i samotných politikov, ba prevýšila o 1,5 percenta aj účasť v ostatných parlamentných voľbách v roku 2010.

V samom Leopoldove prišlo k volebným urnám až 63,58 percent oprávnených voličov, čiže možnosť voliť v slnečnú volebnú sobotu prišlo využiť o 2,5 percenta oprávnených Leopoldovčanov viac ako pred dvoma rokmi. Všetky tri volebné komisie pritom už doobeda avizovali veľký záujem občanov o voľby a členovia komisií predpokladali, že účasť bude vyššia, ako ju prezentovali všetky predvolebné prieskumy. Časť sociológov pripisuje prekvapivo zvýšený záujem o tohtoročné voľby práve kauzám a napätiu medzi pravicovými stranami, pre ktoré voliči podľa pôvodných odhadov mali prísť voliť pomenej.

Štatistika volebnej účasti

okrsky	1.	2.	3.
počet zapísaných voličov	1092	1010	1271
počet zúčastnených voličov	669	607	882
zaslaných hlas. lístkov	0	0	0
počet platných hlasov	665	603	868
percento účasti	61,26	60,09	69,39
mesto: 63,58 %			SR: 59,11

V meste pracovali v čase od 7. do 22. hodiny tri volebné komisie, najviac voličov bolo zapísaných v 3. volebnom okrsku, ktorý je dlhodobou okrsok s najväčšou účasťou aktívnych voličov. V tohtoročných voľbách svoje prvenstvo ešte zvýraznil (v 1. okrsku volilo 61,26 percenta, v 2. okrsku 60,09 percenta a v treťom až 69,39 % oprávnených voličov). V rámci tohto okrsku (ZŠ) odvolilo aj 53 obvinených a odsúdených z ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby, ktorí prejavili záujem voliť.

Pomerne vysoká volebná účasť, rekordných 26 kandidujúcich politických strán a množstvo kandidátov spôsobili aj v našom meste náročné sčítavanie hlasov. To po zatvorení volebných miestností trvalo takmer štyri hodiny a štatistické spracúvanie výsledkov v meste ukončili až o tretej hodine nedeľnejšej noci. Zástupcovia okrskových komisií, ktorí viezli zápisnice na trnavskú obvodnú volebnú komisiu, sa z krajského mesta vrátili až ráno o ôsmej.

Celoslovenské aj leopoldovské výsledky prezrádajú, ktoré politické strany a hnutia si zlepšili a ktoré zasa pohoršili v referenciách. Len pre zaujímavosť: pred dvoma rokmi zvíťazil Smer v našom meste s 44,43-percentným ziskom, v tomto roku získal až 51,69 percenta (nárast o 7 percent; v celoslovenskej štatistike ho oproti minuloročnej štatistike volilo o 10 percent obyvateľov viac).

Ostatné v poslednom období stabilné politické strany v predčasných voľbách hlasy viac či menej stratili – v leopoldovskom porovnaní s rokom 2010 napr. Kresťanskodemokratické hnutie o 1,5 percenta a azda najväčší prepád v našom meste zaznamenala Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana – o 8,5 percenta (2010: 12,68; 2012: 4,03). V meste však prekvapili Matovičovi Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti – so ziskom 13,58 percenta získali viac ako pôvodná materská Sloboda a solidarita pred dvoma rokmi (12,12%; teraz poklesla na 4,54 %). Podrobné výsledky a porovnanie s celoslovenskou štatistikou uvádzame v tabuľke.

Štatistika politických strán

strana	hlasy v okrskoch			spolu mesto	percentá	
	1.	2.	3.		mesto	SR
Zelení	2	3	1	6	0,28	0,30
Kresťanskodem. hnutie	53	55	87	195	9,13	8,82
Strana demokr. ľavice	2	0	4	6	0,28	0,18
Slovenská nár. strana	20	18	21	59	2,76	4,55
Obyč. ľudia a nezáv. os.	102	66	122	290	13,58	8,55
Sloboda a solidarita	35	20	42	97	4,54	5,88
Právo a spravodlivosť	5	4	5	14	0,66	0,41
Náš kraj	0	0	0	0	0,00	0,19
Strana zelených	0	4	2	6	0,28	0,42
LS Naše Slovensko	37	35	27	99	4,63	1,58
Smer – soc. demokracia	328	334	442	1104	51,69	44,41
Zmena zdola, Dem. únia	10	6	3	19	0,89	1,29
Národ a Spravodlivosť	7	9	18	34	1,59	0,63
Komunist. strana Slov.	6	4	5	15	0,70	0,72
Strana Róm. únie na Slov.	0	0	0	0	0,00	0,11
Most – Híd	12	6	17	35	1,64	6,89
99% – občiansky hlas	9	7	11	27	1,26	1,58
Ludová strana – HZDS	7	4	10	21	0,98	0,93
Strana + 1 hlas	0	0	1	1	0,05	0,03
Robíme to pre deti – SF	1	2	1	4	0,19	0,34
Obyčajní ľudia	0	3	2	5	0,23	0,16
SDKÚ – Demokr. strana	25	21	40	86	4,03	6,09
Strana občanov Slovenska	0	0	2	2	0,09	0,15
Str. maďar. koalície – MKP	0	0	1	1	0,05	4,28
S. Slob. slovo N. Mojsejovej	4	1	4	9	0,42	1,22
Str. živnostníkov Slovenska	0	1	0	1	0,05	0,15

Zo všetkých preferenčných hlasov v meste získal najviac Robert Fico, volenými lídrami ďalších dvoch politických strán, ktoré by Leopoldovčania zvolili do parlamentu, sú Igor Matovič (OL – NS) a Daniel Lipšic (KDH). V prehľade uvádzame po päť kandidátov z týchto troch politických strán aj s počtom preferenčných hlasov:

Smer – sociálna demokracia: Robert Fico (772), Robert Kaliňák (399), Pavol Paška (230), Marek Madarič (168), Ján Počiatek (166);

Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti: Igor Matovič (228), Erika Jurinová (91), Jozef Viskupič (87), Martin Fecko (68), Štefan Kuffa (34);

Kresťanskodemokratické hnutie: Daniel Lipšic (98), Ján Figel' (80), Jana Žitňanská (44), Radoslav Procházka (40), Július Brocka (30).

Podľa zápisníc okrskových volebných komisií a celoslovenskej štatistiky (http://nrsr2012.statistics.sk/graf/graf1sr_sk.html) pripravil Juraj Hladký.

V LEOPOLDOVE CHCÚ ZRIADIŤ OPATROVATEĽSKÉ CENTRUM PRE NAJMENŠÍCH

Na klasické detské jasle si dnes pamätá už iba stredná a staršia generácia. Na konci 80. rokov minulého storočia tieto zariadenia predškolskej výchovy najmenších detí vo väčšine miest a obcí húfne zanikali, postupne sa však ukázalo, že predsa len by niektoré mamičky existenciu podobných zariadení privítali. A tak najmä vo väčších mestách postupne začali opäť vznikať súkromné zariadenia podobného typu. O zriadení opatrovateľského centra Slniečko v našom meste uvažuje Mgr. Milada Dzurová, ktorá čas svojho profesionálneho života zasvätila práve práci s deťmi. Vyhliadnuté má už aj miesto, kde plánuje svoje centrum umiestniť. V súčasnosti ešte pracuje na príprave priestorov a na vybavovaní formalít a ak pôjde všetko podľa jej očakávania, predpokladá, že centrum by mohli otvoriť už v júli alebo auguste.

V príjemnom a veselom prostredí majú citlivou formou s prihliadnutím na vek a individuálne osobitosti detí podporovať a rozvíjať ich samostatnosť vo všetkých oblastiach bežného života, pomáhať im adaptovať sa na nové podmienky, zvykať si na čas strávený bez rodičov a pripravovať sa na nástup do materskej školy.

Čo konkrétne ponúka opatrovateľské centrum Slniečko rodičom a deťom?

Naším hlavným cieľom bude podporovať prirodzenú imunitu detí a znižovať tak ich chorobnosť zdravou a vyváženou stravou s dostatkom ovocia a zeleniny, vhodným otužovaním – infrasaunou, detskými masážami, no a, samozrejme, športovaním. Výchova detí sa bude rea-

lizovať v prostredí čo najpodobnejšom tomu rodinnému a malý kolektív detičiek v našom centre umožní plniť individuálne potreby každého dieťaťa. S tým, pochopiteľne, súvisí aj znižovanie chorobnosti, čím prispejeme k ich zdravému vývinu. Naš prístup bude založený na rešpektovaní individuality každého dieťaťa. Hrami, pesničkami, básničkami a aktívnou komunikáciou budeme zasa rozvíjať motorické, jazykové, intelektuálne a kreatívne predpoklady každého jasličkára. Individuálny a všestranný prístup spolu s malým kolektívom jasličkárov vytvára rodinnú atmosféru a napomáha ľahkej adaptácii detí v kolektíve jaslí. Dôležité pre nás budú aj pripomienky rodičov a prípadne ďalšie návrhy, ako deťom pobyt v jasličkách čo najviac spríjemniť.

V akom čase budú môcť služby centra využívať rodičia a deti?

Celodennú starostlivosť o deti chceme poskytovať každý deň v čase od 7,00 do 16,30 h, podľa záujmu rodičov sme schopní centrum otvoriť aj skôr. Zároveň ponúkame aj možnosť individuálneho opatrovania v pracovných dňoch po 16,30 h, počas víkendov a sviatkov podľa dohody s rodičmi. Večerné a víkendové opatrovanie poskytneme aj deťom, ktoré nebudú prihlásené do dennej starostlivosti v jasliach.

Dá sa teda predpokladať, že vaše zariadenie bude zároveň uľahčovať deťom nástup do materskej školy.

Podľa záujmu plánujeme otvoriť aj tzv. škôlkarsku triedu pre deti od 2 – 3 rokov s možnosťou zaradenia dieťaťa do programu pre intelektovo nadané deti. Naším cieľom bude vytvoriť také podmienky pre deti v tomto veku, aby mohli rozvíjať svoje záujmy, nadanie a potreby, aby sa mohli prejaviť po stránke telesnej, vedomostnej, hudobnej aj pohybovej, a to hlavne rozširovaním vhodných aktivít. Naša kvalifikovaná vychovávateľka bude venovať pozornosť dômyselnej príprave, organizácii prostredia a premyslenej príťažlivej skladbe celého učebného procesu tak, aby podnecovala aktivitu a záujem detí. Táto škôlkarska trieda bude vlastne prechodom medzi jasličkami a materskou školou.

Aká bola vaša cesta k myšlienke založiť súkromné centrum pre opatrovanie detí v našom meste?

Vyštudovala som na hlohovskom gymnáziu, no túžila som pracovať v zdravotníctve. Absolvovala som preto štúdium na Strednej zdravotníckej škole v Bratislave v odbore všeobecná zdravotná sestra. Začala som pracovať na internom oddelení v nemocnici v Piešťanoch, neskôr som začala pracovať v detských jasliach, ktoré v tom čase patrili pod rezort zdravotníctva. Boli to veľmi pekné roky. Zistila som, že táto práca ma skutočne naplňa a že je pre mňa poslaním. V jasličkách som sa naučila, že každé dieťa je osobnosť a ku každému treba pristupovať individuálne. Všetky vedomosti a skúsenosti, ktoré som na tomto pracovisku získala, využívam dodnes. V jasliach som pracovala sedem rokov, no nadišla éra rušenia týchto zariadení a mne zostala práca v nemocnici na tri zmeny. Po materskej dovolenke som už nemala možnosť vrátiť sa do zdravotníctva. Urobila som si preto rekvalifikačný kurz a začala som pracovať v školstve ako ekonómka. Práca ma spočiatku bavila, ale s pribúdajúcimi rokmi som viac a viac závidela učiteľkám ich úžasnú prácu s deťmi. Moja túžba vrátiť sa späť do zdravotníctva bola veľmi veľká a preto som začala študovať ošetrovateľstvo na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave. Magisterské štúdium som po piatich rokoch úspešne ukončila a po krátkom čase som sa rozhodla, že si založím súkromné jasličky a vrátim sa k práci, ktorá sa mi vždy veľmi páčila.

Za rozhovor ďakuje J. Hladký.

Blížšie informácie a prihlášky nájdete na adresách www.slniecko-leopoldov.meu.sk, info.slniecko@gmail.com, prípadne sa môžete informovať aj telefonicky: 0917/162887.

Pomoc pre MAXÍKA

Keby rodičia našich druhákov zo základnej školy napísali do relácie Modré z neba, akiste by sa zdôverili so svojou prosbou o pomoc kamaráta ich ratolestí. Spolužiak ich detí, druháčik Maxík Straka, je totiž veľmi vážne chorý. V poslednom období je Maxík takmer stále v nemocnici a jeho zdravotný stav si vyžaduje neustálu prítomnosť, opateru a podporu svojich rodičov. Na podnet rodičov Maxíkových spolužiakov sa zamestnanci základnej školy rozhodli zorganizovať pre Maxíka finančnú pomoc.

Ak môžete a chcete pomôcť aj Vy, rodičia so zamestnancami školy zriadili účet s číslom **0282161370/0900**, ktorý je určený na pomoc vážne chorému druháčikovi Maxíkovi.

Za Maxíka, jeho rodičov, spolužiakov a zamestnancov Základnej školy v Leopoldove Vám **ĎAKUJEME**.

redakcia

Minister školstva sa poďakoval Viere Brešťanskej

Interaktívne tabule, tablety, notebooky, zabudované aj prenosné dataprojektory. Takto si dnes mnohí predstavujú modernú školu a podľa televíznych správ sa nezainteresovaným občas môže zdať, že súčasné technológie dokonca dokážu žiakom naliať vedomosti do hláv... Našťastie, vďaka úspešnosti leopoldovskej základnej školy v rôznych projektoch a programoch darí sa školu modernizovať aj takýmito prostriedkami a sprostredkovať žiakom nové poznatky tak, ako by to pred 15 – 20 rokmi mnohým ani len nenapadlo. Ibaže – akákoľvek didaktická technika, hoci aj o tridsať rokov, bude stále len technickým prostriedkom. Sami učitelia neraz hovoria, že aj vďaka technike sa dnes učiť ináč ako zážitkovo ani nedá... Technika však učiteľov nenahradí, pretože sú to práve oni, učitelia, ktorí žiaka sprevádzajú, významne ho ovplyvňujú v jeho premýšľaní, vnímaní, hodnotení aj konaní.

S pani učiteľkou Vierou Brešťanskou sme sa stretli v našom časopise už viac ráz a takmer vždy bola reč o nových metódach a trendoch vo výchovno-vzdelávacom procese. Sama si hľadala a našla svoju vlastnú cestu v období, keď sa ešte len hovorilo o inovovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, o zážitkovosti a do školskej praxe sa zavádzali všakovaké koncepcie a metódy, ktorých hodnotenie je podnes skôr proble-

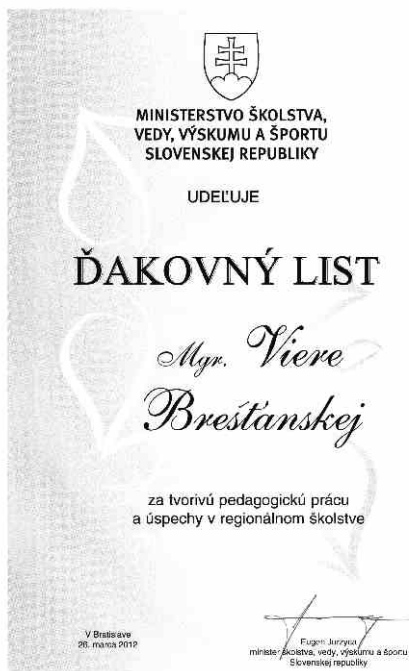
matické. Aj tu teda musí nastúpiť vnímavý, citlivý a skúsený pedagóg, ktorý predvídavo vie premieňať teóriu na poznatok či zručnosť alebo postoj žiaka a jeho schopnosti dokáže ďalej aj rozvíjať.

V učiteľskej praxi na 1. stupni v podmienkach našej základnej školy V. Breštanská postupne začala používať prvky integrovaného tematického vyučovania, projektového vyučovania a vyučovania v prírode, ba tu našla vhodnú príležitosť aj na to, ako spolupracovať s rodičmi priamo na vyučovaní v rámci projektu otvorenej školy. Na vyučovacom procese v rámci projektových dní sa tak postupne mohli rôznymi formami zúčastňovať aj samotní rodičia. Podobné aktivity si mnohí z nich pochvalovali, keďže zistovali, čo a prečo sa ich dieťa rado učí a čo nie, ako zaujať jeho pozornosť, aby sa chcelo naučiť aj to, čo zrovna samo nevyhľadáva. Ako vedúca metodického združenia spolu s ostatnými kolegyňami sa pokúšala pozitívne skúsenosti ďalej zapracúvať do výchovno-vzdelávacieho procesu najmladších žiakov, ktorí si ešte len budujú vzťah k školskému vzdelávaniu. Aj vďaka týmto aktivitám sa žiaci pani učiteľky umiestňovali v celoslovenských kolách literárnej tvorby v súťažiach s medzinárodným významom. Ako prvá začala pracovať aj s autistickým dieťaťom v rámci triedy, nehovoriac už o jej dlhoročnej práci v mimotriednej a mimoškolskej činnosti, práci v literárno-dramatickom krúžku či o spolupráci na kultúrnom živote v meste.

Odborné skúsenosti postupne pretavila trojica pedagogičiek Viera Breštanská, Lucia Jamborová a Renáta Somorová aj do 80-stranového školského dokumentu Výstupný vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami zo slovenského jazyka pre 1. stupeň základnej školy, záväzného pre všetkých učiteľov na prvom stupni základných škôl v Slovenskej republike. V roku 2003 ho vydalo Ministerstvo školstva SR, ale školy a učitelia z neho výrazne čerpajú aj dnes, v období ďalších reforiem školstva.

Vedenia mesta pani učiteľku Breštanskú už v roku 2006 ocenilo za dlhoročnú tvorivú a iniciatívnu pedagogickú činnosť Uznáním za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Leopoldova. Výsledky a všeobecný prínos jej 42-ročnej úspešnej pedagogickej kariéry si všimli aj najvyšší predstavitelia rezortu a na slávnostnom stretnutí v Bratislave 26. marca minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Eugen Jurzyca spomedzi štrnástich slovenských učiteľov Mgr. Viere Breštanskej odovzdal *Ďakovný list za tvorivú pedagogickú prácu a úspechy v regionálnom školstve*. Istotne je to vhodná príležitosť na to, aby sme sa pani učiteľke Breštanskej podakovali za jej doterajšiu prácu pri výchove a vzdelávaní mladých leopoldovských generácií a zaželali jej ešte veľa úspechov a entuziazmu v ďalšej práci v rezorte, o ktorom sa zvykne hovoriť, že dáva nádej pre múdru a vyspelú spoločnosť...

Text a foto: J. Hladký, archív

📖 po takmer 400 rokoch odhalila voda

Pešá aj bicykloví turisti, ktorí občas zabľúdia v leopoldovskom chotári aj na miesta, ktoré nie sú priamo pri asfaltovej či poľnej ceste, istotne poznajú odlahlú skupinku stromov, ležiacu neďaleko pevnosti medzi vodárenským objektom a železničnou traťou do Nitry. Dakedy na jej okraji boli včelíny. Uprostred zvyšku pôvodného lužného lesíka leží dnes malé vysychajúce jazero. Ešte pred dvadsiatimi-tridsiatimi rokmi jeho brehy siahali asi o dva metre vyššie a bolo hlbšie asi o jeden meter. V okrúhлом jazierku vtedy žili okrem ulitníkov dokonca aj mloky a malé druhy bielych rýb. Regulovaný vodný režim vo Váhu a celkové zníženie úrovne spodných vôd spôsobujú, že jeho plocha sa čoraz viac zmenšuje a vizuálne sa tak asi šesť metrov hlboká dolinka, v ktorej sa nachádza, ešte prehľbuje.

Na dolinke s jazierkom by nebolo možno nič zaujímavé, keby z neho čoraz viac nevystupovali drevené koly, pripomínajúce kedysi mohutnú ohradu. Pôvodne pomerne masívne koly sú zapustené do zeme a v spodnej časti, donedávna ešte pod hladinou vody, sú uchytené z obidvoch strán kolmo na široké a dlhé hranoly, vytesané z mohutného kmeňa. V okolí sa nachádzajú aj zvyšky kamenných článkov. Deti, ktoré sa k jazierku chodili kedysi hrať, si mysleli, že ide o zvyšky akéhosi starého mlyna, aj keď im nijako nešlo do hlavy, ako mohol stáť mlyn pri jazere...

Vysychajúce jazierko ukazuje zvyšky starej rozsiahlej konštrukcie čoraz viac a zreteľnejšie a zároveň už naisto vieme, že dnes vidno len časť z nej, pretože pretína po celej šírke dolinku s jazierkom a pokračuje ďalej pod úrovňou dnešného terénu, ktorý je však umelo navýšený rôznymi mladšími terénymi úpravami v okolí pevnosti. Rozlúsknuť detskú hádanku, čoho súčasťou bola táto konštrukcia v minulosti a na čo slúžila, nám prekvapivo pomohla až mapa z roku 1668, ktorú vypracoval cisársky inžinier Andressi.

Mapa znázorňuje pevnosť ešte len s východnou (hlohovskou) bránou a pôvodnými osadami Verešvár a Bereseg pri pevnosti, pochopiteľne, v tom období ešte bez Mestečka. Ak by sme situačnej mape mali úplne dôverovať, vtedajší Verešvár podľa nej tvorilo dvadsaťpäť domov, usporiadaných do dvoch súbežných ulíc, pričom jedna osamotená stavba stála východne za dedinou. O čosi severnejšie ležiaci pôvodný Bereseg pozostával zo štrnástich naproti sebe sto-

jacích domov na jednej ulici v radovej zástavbe. Obidve obce spolu s pevnosťou boli situované uprostred akéhosi ostrovčeka, ktorý z východu a severovýchodu z jednej tretiny ohraničoval nezregulovaný Váh, zostatok územia zo západu a juhozápadu ohraničovali viaceré ramená Váhu, ktoré sa tiahli približne od dnešného jazera Ypsilon a s veľkým ramenom Váhu sa spájali neďaleko dnešného kruhového objazdu pri Šulekove.

Váh sa pred reguláciou a napriamením svojho koryta tiahol teda viac na západ – akoby obtekal pevnosť – a v jednej z jeho zákrut, nachádzajúcej sa najbližšie k pevnosti zo severovýchodnej strany na úrovni dnešného mŕtveho ramena Váhu pri Hlohovci, asi v 17. storočí vybudovali naši predkovia systém spevnenia brehov. V zákrutách riek totiž vždy hrozilo v čase povodní najväčšie riziko vybreženia sa rieky. Na spomínanom pláne pevnosti a jej okolia z roku 1668 je vyznačený tento systém tesne vedľa seba osádzaných pilót v dĺžke pol kilometra. Z celej konštrukcie, ktorá slúžila v 17. storočí na zosilnenie brehov Váhu, aby voda nepoškodila pevnosť, podnes vidno len niekoľko metrov. Ostatná časť je pod úrovňou terénu, ako to dobre vidno v priereze svahov dolinky s jazierkom. Spevnenie koryta rieky pilótami bolo súčasťou väčšieho protipovodňového systému, ktorý vznikol asi medzi rokmi 1666 a 1668, keďže na pláne z roku 1666 nie je ešte zakreslený. Mapa zároveň ukazuje, že na tomto mieste teda pôvodne tiekol Váh a že súčasná dolinka bola súčasťou jeho koryta (podobných dolínok, donedávna ešte močaristých, je popri železničnej trati smerom k Hlohovcu viac).

Zaujímavé je, že okrem tejto drevenej konštrukcie boli v okolí pevnosti ešte dve ďalšie, ako ukazuje spomínaný Andresiho plán z r. 1668 – jedna s dĺžkou asi dvesto metrov sa kedysi nachádzala pri starom Verešvári (niekde v blízkosti dnešného mosta na Trolaskoch v smere k pevnosti), druhá v blízkosti východnej (hlohovskej brány) – dnes by sme ju situovali asi k začiatku úzkej asfaltovej cesty, vedúcej od Prechodného k mestečku. Tieto dve protipovodňové konštrukcie boli kratšie, pretože zosilňovali brehy užších ramien, obtekajúcich pevnosť. Na konci tohto systému boli umiestnené stavidlá na napúšťanie vody v prípade nebezpečenstva, ležiace pri malej pevnosti Castell, ktorá ich vlastne chránila (neďaleko od kruhovej križovatky pri Šulekove smerom k pevnosti).

Ako vyzeral celý systém tohto „opevnenia“ rieky, dnes teda môžeme vyčítať už len zo starých máp. Možno pokračujúce vysychanie jazierka v budúcnosti prezradí ďalšie zaujímavosti o tomto porušenom systéme a možno si ho napokon všimnú aj historici, hydrológovia či iní odborníci. Veď koľko 350-ročných drevených pamiatok tohto typu je dnes na Slovensku...?

Text a foto: J. Hladký

MARTA HLUŠÍKOVÁ

NAVŠTÍVILA SVOJE RODISKO:

„Pozorujem svet detí tak, ako mi to život dovolí.“

Oto Malý, Roman Brat, Eva Kopúnková, Danica Paulíčková, Anton Rákay, Bohuslava Vargová, Ján Uličiansky, Marta Moravčíková. K týmto spisovateľom a novinárom, ktorých v poslednom období na besedu s mladšími či staršími leopoldovskými čitateľmi do mestskej knižnice pozvala knihovníčka a moderátorka autorských stretnutí Nelka Danihelová, pribudla v pondelok 26. marca aj obľúbená detská spisovateľka Marta Hlušíková. Keďže jej knižky poznajú aj predškoláci aj školáci, na besede sa stretli škôlkari so štvrtákmi zo základnej školy, ktorých priviedla pani učiteľka Andraščíková. Predškolákom v škôlke čítali už predtým rozprávky od Marty Hlušíkovej pani učiteľky, a tak deti boli veľmi spontánne, zvedavé a dôverčivo sa usadili doslova pri spisovateľkiných nohách, len aby boli čo najbližšie tety, čo ich rozprávky vymýšľa a píše. A tu sa dozvedeli všeličo o rozprávkovom svete, o napísaných aj ešte nenapísaných rozprávkach a aj zopár zaujímavých príbehov zo života pani spisovateľky. Nemenej zvedaví boli školáci, ktorí poznajú texty Marty Hlušíkovej zo svojich učebníc, ale aj z vlastnej čitateľskej skúsenosti, preto pani spisovateľka záver besedy, v rámci ktorej našim štvrtákom slúbila, že do pripravovanej knižky napíše aj rozpravku o rybe, spojila s malou autogramiádou. Leopoldovskej rodáčky, autorky a spoluautorky takmer dvoch desiatok detských knížiek, básnických zbierok či popularizačných publikácií, ktorá prišla medzi svojich čitateľov akoby symbolicky práve v mesiaci knihy, sme sa spýtali, či svojich detských čitateľov navštevuje často.

Podobné stretnutia ma naplňujú úžasnou energiou. Keď vidím, že sa chcú so mnou

stretnúť a rozprávať deti, ktoré čítali moju knižku, a zaujíma ich osud hlavných hrdinov, cítim sa príjemne. Je to vlastne odmena za moju prácu, lebo spisovatelia dnes pre peniaze naozaj nepíšu.

Pre dospelého autora literatúry je asi najťažšie písať knižky pre deti. Veď na to, aby knižky deti zaujali a aby ich čítali, musí autor použiť práve detský pohľad na svet a detské vnímanie. Čím je vám blízky práve detský čitateľ?

Mám rada detský svet, lebo deti nedokážu klamať. Bolo to vidieť aj na dnešnej besede podľa jednoduchých a priamych, ale úprimných otázok detí. Dieťa má totiž svoj čistý svet a práve to ma na ňom fascinuje. Takýto pohľad prezentujem aj vo svojich knižkách – pokúšam sa zachytiť ten čistý svet a spôsob rozmyšľania, lebo my dospelí sme už naň akosi zabudli, žijeme skôr s klamstvom či poloklamstvom – napríklad keď nechceme nikoho uraziť, tak milosrdne zaklameme. Dieťa to však neurobí, povie všetko na rovinu a práve to sa mi na detskom svete páči a aj ma inšpiruje jeho jednoduchosť a úprimnosť, teda akási jeho čistota. Z toho čerpám aj inšpiráciu, z pozorovania detí okolo seba. Jednak sama učím deti, hoci staršie, ale mám aj vnúčikov, takže sama sa neustále stretávam s bezprostrednými otázkami, ktoré mi deti kladú, a pozorujem detský svet tak, ako mi to život dovolí.

Ako dlhoročná autorka literatúry pre deti istotne aj vy vnímate rozdiel medzi súčasným detským čitateľom a detským čitateľom pred dvoch-troch desaťročí. Ako tento posun vnímate a ako ste sa s ním ako autorka vo svojej tvorbe vyrovnali?

Myslím si, že v deťoch stále zostáva motív

dobra a zla ako základný princíp. Keby aj nečítali rozprávky a čítali by moderné príbehy, napr. teraz populárnu fantastickú literatúru, aj v takýchto príbehoch budú očakávať víťazstvo dobra. To podstatné, čo robí detskú literatúrou detskou literatúrou, v nej teda zostáva. Aj keď dnešné dieťa žije možno rýchlejšie a viac žije vo virtuálnom svete ako kedysi jeho rodičia, predsa to základné poslanstvo z literatúry, ktorá sa píše pre deti, nikdy nevymizne.

Nie je tajomstvom, že deti dnes nie veľmi radi čítajú a čítajú menej ako v minulosti. Čo robiť, aby si deti samy vypýtali do ruky knihu?

Zmenu určite nedocielime tým, že im budeme násilne predkladať konkrétne texty alebo budeme od nich požadovať, aby sa učili encyklopedické informácie. Momentálne učím maturantov, často si čítame určité texty, rozoberáme ich, diskutujeme o nich.

Dôležité je nechať v týchto úvahách priestor pre žiaka, nechať čosi nedopovedané, otvorené. Vo všeobecnosti žiaci vedia byť tvoriví, len im treba nechať priestor. Dôležité je navodiť atmosféru, pritiahnúť ich pozornosť, správne ich motivovať, nenútiť ich budovať si v hlave z literatúry telefónny zoznam napísaných diel, ale viac žiť s literárnym textom, pýtať sa, prezentovať svoj vlastný názor.

Máte vzácnu príležitosť vnímať čitateľskú letargiu ako autorka, ale aj ako učiteľka, ktorá dokáže ovplyvniť formovanie mladých čitateľov. Aj to, že žiaci s textami nepracujú, dnes odhaľujú aj rôzne celoeurópske analýzy a prichádzajú s výzvami po rozvíjaní čitateľskej gramotnosti.

Myslím si, že čitateľská gramotnosť neraz chýba aj dospelým. Veľakrát text čítame, ale aj tak nám uniká akoby pomedzi prsty. Neraz mu ťažko rozumieme, nepochopíme

jeho posolstvo. To, že slovenské deti sa v testoch čitateľskej gramotnosti umiestňujú nelichotivo, istotne súvisí aj s tým, ako rýchlo a neraz aj povrchno žijeme. Aj textu, ak ho chceme pochopiť, sa musíme venovať. Dôležité preto je pristaviť sa pri ňom, premýšľať o ňom a vnímať ho celistvo. Deti dnes nečítajú, radšej si pozrú film. Podobne je to s bežnou komunikáciou, pretože prirodzenú komunikáciu nahrádzajú rozličné internetové komunikačné fóra. Deti sa vyjadrujú heslovitejšie, neraz nedokážu sformulovať ucelené a logické súvetie, ale používajú rôzne výplnky, komunikačnú vatu, ich slovná zásoba sa zužuje. Netyka sa to len malých detí a žiakov na druhom stupni základných škôl, ale majú s tým problém aj stredoškoláci. Zabudli sme komunikovať. Žijeme virtuálne, nie skutočne. Občas mi to tak prichodí, že žijeme internetom, televíziou a vonku svieta slnko, no my o tom ani nevieme.

Akú literatúru čítate vy osobne?

Mám široký čitateľský záujem, momentálne čítam detskú literatúru, napríklad knižky výborného českého spisovateľa Jirku Holuba, slovenskej autorky Veroniky Šiklovej, sledujem, čo je v novú v slovenskej aj zahraničnej literatúre, pokiaľ mi to čas dovoľí. Práve teraz mám na poličke prichystaného Sándora Márai. Knižky si však vyberám ako každý čitateľ aj podľa nálady a podľa toho, koľko mám práve času a na čo mám práve chuť. Mám rada prózy, ktoré idú pod kožu, keď po prečítaní musím o nej premýšľať; zároveň takú, ktorá je napínavá, má svoj príbeh, zároveň je citovo hlboká. Priznám sa, že nemám rada ženské romány, keď po pár stranách viem, ako sa román skončí. Je to pre mňa premárnený čas, preto mám rada prózu, ktorá ma niečím obohatí. Samozrejme, rada si prečítam aj poéziu.

Máte intelektuálnu prácu, váš koníček – písanie knížiek – je v podstate vašou druhou prácou, máte rodinu. Bežný človek by povedal, že nemáte čas mať voľný čas...

Syn aj dcéra už majú svoje vlastné rodiny,

bývajú pri Bratislave. Doma sme teda zostali ja, manžel a náš pes. Času mám prakticky dosť, keďže manžel je už na dôchodku, uvarí a postará sa o všetko, čo je potrebné. Keď prídem z práce a neopravujem náhodou písomky – napríklad práve teraz na mňa čaká kopec maturitných písomiek – tak píšem alebo čítam.

Po mnohých rokoch ste opäť vo svojom rodisku. Deti na besede zaujímalo, či ste sa už boli poprechádzať pri svojom rodnom dome.

Nie, ešte som to nestihla, doobeda som absolvovala besedu s hlohovskými žiakmi, ale práve odtiaľto z knižnice pôjdem sa pozrieť k železničarským bytovkám, kde som sa narodila, obzrieť si domček, kde som ako štvorročná bola posledný raz na návšteve, ale kde som žila prakticky naozaj len mesiac-dva. Rada by som nasala atmosféru toho miesta, kde niekto veľmi chcel, aby som na tento svet prišla, lebo som sa narodila veľmi maličká s hmotnosťou kilo šesťdesiat. Inkubátory vtedy ešte neboli a prvé dni som prežila tak, že ma mama poobkladala vatou. Spávala som v kuchyni, kde sa kúrilo. Po narodení ma išli dať hneď pokrstiť, lebo údajne babica vyhlásila, že sa nedožijem ďalšieho dňa. Práve preto, že môj vstup do tohto sveta bol naozaj hektický, rada by som si pozrela miesta, kde sa rozhodovalo o mojom živote.

Marta Hlušíková a jej priatelia, ktorí s ňou prišli, sa v leopoldovskom ostrove literatúry cítili naozaj dobre a spokojne v ňom zostali aj po besede v príjemnom rozhovore. Ešte predtým, čo Nelka Danihelová pred spisovateľkinou triapolhodinovou cestou domov jej ukázala cestu k železničarským domčekom, pani knihovníčka prezradila: *Ludia rýchlo dokážu zabudnúť to, čo im druhý povie, ale nikdy nezabudnú na to, ako sa pri ňom cítili. Aj takéto stretnutia môžu byť jedným z mostov medzi literatúrou a čitateľom, najmä mladým či detským čitateľom.*

Za rozhovor ďakuje Juraj Hladký.

Za krásami a nostalgiou železnice aj v tomto roku z Leopoldova

Portál nadšencov nielen slovenských železníc, ale železničnej dopravy vo všeobecnosti každoročne (spolu s ďalšími partnermi, najmä prevádzkovateľmi historických koľajových vozidiel a klubmi) pripravuje mnoho zaujímavých podujatí. Súčasťou ich aktivít je aj propagovanie nostalgických jász Múzejno-dokumentačného centra ŽSR. Podujatia sú zložené z výstav a dynamickej či interaktívnej prezentácie historických i súčasných železničných vozidiel, prípadne i ďalšej železničnej techniky, z jász mimoriadnych nostalgických vlakov, prezentácie modelových koľajísk a z doplnkového kultúrneho programu. A práve leopoldovská železničná stanica a trate, ktoré naším mesto prechádzajú, sú súčasťou tohto unikátneho projektu železničnej nostalgie.

Železničná nostalgia a jej projekty sa stali významnejším i po tom, čo štátny železničný prepravca začal s masívnym rušením spojov na významnej časti železničných tratí na Slovensku. V minulom roku využili mnohé nostalgické jazdy aj Leopoldovčania. A keďže jedným zo synoným mesta je práve železnica, už prvého mája sme boli svedkami prechodu historického vlaku z Bratislavy cez Nitrú a Šurany do Topoľčianok. Podobne aj tento rok tam pôjde nostalgický vlak, ktorým sa môžete odviezť na Deň otvorených dverí do štátneho podniku Národný žrebeční (vlak odchádzal z leopoldovskej stanice pravidelne 1. mája okolo 9. hodiny, presný čas tohtoročnej jazdy organizátori ešte spresnia).

Podobne aj Prievidský parostrojný spolok pripravil v máji minulý rok jazdu svojimi súpravami z Prievidze do Bratislavy. Leopoldovom prešli v minulý rok ešte mnohokrát, keďže ich cesta do Bratislavy vedie cez naše mesto. Podobne ako minulý rok ich cesta povedie v júni na bratislavský Rendez. Každoročne začiatkom júna zasa pripravuje bratislavský Albatros Klub cestu do Bojníc pri príležitosti MDD. Kým minulý rok išli krásnym parným rušňom 498.104

Albatros do Trenčína na hrad, tento rok sa pôjde 2. júna na hornú Nitru, presnejšie do Bojníc (minulý rok vlak z Leopoldova odchádzal krátko po 10. hodine).

Celoslovensky významnou akciou bol aj Rendez – celoslovenská výstava železničných historických vozidiel s mnohými atrakciami v železničnej stanici Bratislava-východ, kde je umiestnené aj rozsiahle železničné múzeum. Akcia trvala niekoľko dní – a nedeľný vlak zložený zo starých vozňov, ktoré boli súčasťou niekdajších motorových vlakov, boli vypravené priamo z Leopoldova do železničnej stanice Bratislava-východ. Rendez 2012 má svoj termín 21. až 25. júna 2012.

Významným dátumom pre milovníkov železničnej nostalgie bol 9. júl 2011, keď občianske združenie Čango vypravilo nostalgický vlak z Bratislavy cez Leopoldov. Motorová jednotka smerovala z Bratislavy-východ cez Leopoldov do Zbehov. Odtiaľ organizovali celodennú akciu a niekoľko jazd na malebnej trati Zbehy – Radošina s malebnou koncovou stanicou, ktorá sa považuje za najkrajšiu na Slovensku. Doprava na tejto trati zanikla v roku 2003, v časoch masívnej, tzv. prokopovičovskej likvidácie železničnej osobnej prevádzky na viac ako desiatke tratí po celom Slovensku, a to aj napriek záujmu cestujúcich.

Spomeňme ešte niekoľko železničných historických jazd, ktoré na všetkých Leopoldovčanov čakajú do konca roka 2012 a na ktorých sa môžu zúčastniť aj vďaka tomu, že naše mesto je zároveň aj železničným uzlom. Od 28. apríla budú veľkolepé oslavy 20. výročia znovuoživenia Čiernohronskej železnice, ktoré vyvrcholia 1. mája 2012. Pri tejto príležitosti pôjde v sobotu 28. apríla nostalgický vlak s najväčšou parnou lokomotívou na Slovensku 498.104 Albatros na trase Bratislava – Leopoldov – Horná Štubňa – Diviaky – Banská Bystrica – Hronec. Ak sa na oslavách nezúčastníte, môžete využiť túto mimoriadnu udalosť aspoň na obhliadku vlaku priamo na železničnej stanici v Leopoldove, kadiaľ bude vlak ťahaný mohutným albatrosom prechádzaf.

Po úspechu minuloročnej jazdy do Radošiny tam môžete cestovať v dňoch 6. – 8. júla, keď sa pri príležitosti výstavy v Topoľčanoch uskutoční aj jazdy z Bratislavy do Topoľčian s medzijezdami Topoľčany – Radošina. Presný program podujatia bude známy niekoľko týždňov pred akciou. Podrobnosti o presných časoch, zastaveniach nostalgických vlakov v Leopoldove, o možnostiach účasti na nostalgických jazdách získate na portáli priateľov železnice www.vlaky.net v sekcii Železničná nostalgia 2012.

Text a foto: Martin Jurčo

V železničnom múzeu vám predvedú obsluhu staručkých lokomotív a deti si ich môžu obzrieť aj zvnútra.

Rybári pozývajú na májové preteký

Leopoldovské štrkovisko aj tzv. Leopoldovský Váh sa v minulosti viac ráz stali miestom rybárskeho zápolenia v rámci domácich aj medzinárodných pretekov. Minulý rok sa 1. mája na Štrkovke pod záštitou hlohovskej mestskej organizácie uskutočnil II. ročník súťaže mladých rybárov Leopoldovský kapor, o týždeň neskôr sa už po piatykrát na tom istom mieste stretli na pretekoch v love rýb dôchodcovia, ženy a handicapovaní rybári. Podľa Rybárskeho spravodajcu 2012 leopoldovská Štrkovka nebola na úlovky veľmi skúpa, aj keď sami rybári preteký pravdepodobne pre prudké ochladenie nehodnotili ako veľmi úspešné. Zúčastnilo sa na nich stotri pretekárov, v kategórii mužov sa z víťazstva tešil s úlovkom dvoch kaprov s celkovou hmotnosťou 5,55 kg Jozef Gorčík, medzi desiatimi ženami zvíťazila Štefánia Búranová s úlovkom dvoch kaprov s hmotnosťou 3,97 kg. V špeciálnej kategórii Najväčší úlovok zvíťazil Jozef Gorčík s úlovkom, vážiacim 3,44 kg.

V tomto roku hlohovská mestská organizácia Slovenského rybárskeho zväzu pripravuje vo svojich revíroch šesť súťaží, z toho dve sa zrealizujú aj na území nášho mesta, na Štrkovke. Súťaž družstiev základných škôl **Leopoldovský kapor** sa uskutoční **1. mája 2012** (harmonogram: 7,00 – 7,45 prezentácia, 7,45 – 8,00 odchod na stanovište, kŕmenie, 8,00 – 11,00 preteký, 11,00 – 11,30 meranie úlovkov na stanovištiach, 11,30 – 12,00 vyhodnotenie výsledkov a odovzdávanie cien).

VI. ročník rybárskych pretekov dôchodcov, žien a handicapovaných pripravujú na 5. mája 2012 (harmonogram: 7,00 – 8,00 predaj vstupeniek a žrebovanie miest, 8,00 – 13,30 preteký, 13,30 – 14,00 váženie úlovkov, 14,00 – 14,30 vyhodnotenie a odovzdávanie cien; vstupné je 4 eurá a štartovací lístok je možné zakúpiť si deň v pretekoch). Záujemcovia o ďalšie preteký si môžu o nich nájsť informácie na internetovej stránke MsO SRZ Hlohovec.

Ako vyplýva z Rybárskeho spravodajcu 2012, na tohtoročnú i tie ďalšie sezóny by mal byť leopoldovský revír dobre pripravený, pretože členovia SRZ v rámci minuloročného jarného zarybnenia nasadili do Váhu 5270 kusov pstruha dúhového, 625 kg jalca tmavého s veľkosťou 20 cm, tisíc kusov úhora európskeho a 660 kusov jesetera malého. Do Štrkovky nasadili 500 kusov úhora európskeho. Počas jesenného zarybnenia v októbri a novembri do kanála Váhu nasadili 1000 kg pleskáča vysokého s hmotnosťou 0,8 kg, 500 kg kapra dvojročného a 700 kg jalca tmavého s priemernou hmotnosťou 0,5 kg.

Hlavné zarybnenie kaprom dvojročným, trojročným a kapitálnym sa v revíroch uskutočnilo v polovici novembra. V Leopoldove tak nasadili 1500 kg dvojročného kapra s hmotnosťou 1,2 kg a 1500 kg trojročného kapra s hmotnosťou 2,2 kg. Na Ypsilonke v rámci hlavného zarybnenia pribudlo 250 kg dvojročných a takisto 250 kg trojročných kaprov, na Bani 200 kg dvojročných kaprov. Rybárom želáme v tomto roku lovu zdar a pripájame želanie, aby sa na brehoch jazier a Váhu vyskytovalo čo najmenej nespratníkov, ktorí po sebe nechávajú kopce odpadu a neraz vrhajú zlé svetlo práve na rybárov...

(jh)

Foto: Mgr. Rastislav Gajdoš

Možno až alarmujúce výsledky prieskumu mládežníckych aktivít

Čomu sa (ne) venuje leopoldovská mládež a čo jej chýba

Ešte v prvej polovici minulého roka zorganizovali členovia Rady mládeže Trnavského kraja prieskum osobných záujmov mladých ľudí, žijúcich na území Trnavského samosprávneho kraja, a takisto prieskum ich potrieb – najmä toho, čo im chýba v ich mestách či obciach z hľadiska zmysluplného trávenia voľného času a rozvoja svojich osobností, a toho, či sú ochotní zúčastňovať sa na spravovaní mládežníckych vecí.

Ako si ustelieme...

Víziou Rady mládeže Trnavského (RMTK) kraja sú šťastní a zodpovední mladí ľudia, ktorí vedia aktívne a cieľavedome využívať svoj voľný čas a majú pozitívny vzťah k sebe a k spoločnosti. A že v napĺňaní týchto cieľov akosi spoločnosť (aj mládež) dlhodobo strácala aspirácie, nie je žiadne tajomstvo. Raz chýbali nadšenci, lídri, akísi ideoví ťahúni, inokedy zasa materiálne zázemie, ale najčastejšie záujem a ochota robiť niečo spoločným s inými. Jednou z hybatelských organizácií, ktorá chce vrátiť život a aktivitu mládeži a pomáhať jej vytvárať podmienky na činnosť, je práve RMTK. Lebo raz darmo: sú

to práve dnes mladí ľudia, ktorí raz budú spravovať krajinu, obce a mestá, a aj tu platí jednoduchá múdrosť – ak súčasné generácie nebudú zodpovedne pristupovať k potrebám svojich nasledovníkov v zmysle zodpovednosti a hodnotovej orientácie, nemôžu ani očakávať, že spoločenstvá v budúcnosti povedú múdri a zodpovední ľudia... RMTK chce napríklad ovplyvňovať politiku štátu v prospech vytvárania predpokladov pre všestranný, slobodný a demokratický rozvoj detí a mládeže v zmysle realizácie ich oprávnených záujmov, a tým sa zúčastňovať na tvorbe štátnej regionálnej politiky voči mládeži a takisto prispievať k tvorbe predpokladov pre činnosť organizácií detí a mládeže.

Prevažuje pestovanie individuálnych záujmov

Prieskum uskutočnila RMTK v štyridsiatich štyroch stredných školách TTSK a zapojilo sa doň 241 triednych kolektívov. Leopoldov v prieskume reprezentovalo 68 respondentov od 16 do 22 rokov, z toho 44 žien a 24 mužov.

Spomedzi respondentov uviedlo len 37 percent, že využíva organizované trávenie voľného času, a to najčastejšie v aktívnom (klubovom) športovaní (18 %), v kapele alebo spevokole (9 %), v školskom záujmovom krúžku (7 %), menej často v hudobnej alebo umeleckej škole a prácou v rôznych mládežníckych (školských aj mimoškolských) organizáciách.

Žiadnu z týchto najbežnejších možností nevyužíva až 63 percent opýtaných, z nich až tri štvrtiny preto, lebo takúto činnosť alebo činnosť takýchto organizácií nepokladá pre seba za dostatočne zaujímavú. Iba šesť leopoldovských respondentov uviedlo, že nevie o žiadnych organizáciách, kde by mohli tráviť voľný čas. Zvyšní respondenti (12) uprednostňujú plnenie si školských povinností, prácu doma, stretávanie sa s priateľom alebo pasívne športovanie či relax pri počítači.

Knihy, príroda a kultúra nie sú „trendy“

Asi 75 percent respondentov vedelo povedať, o aké činnosti a v akej forme by mali záujem. V škole alebo Centre voľného času by väčšia polovica navštevovala športový útvar, tretina tanečný a fotografický, tieto činnosti by dokázali spájať s počítačovým a výtvarným alebo divadelným krúžkom. Uplatniť by sa vedeli aj v tzv. pouličných zábavkách (street dance, bide, freesbee), ojedinelejšie by pre mladých ľudí ešte boli zaujímavé aj bojové umenia, strelba, história a

astronómia. Ďalšia časť by chcela profesionálne pôsobiť v športovom klube alebo chodiť do umeleckej školy, venovať sa spevu a hudbe.

Vedú hudba, internet a bary

Zaujímavo dopadlo aj štatistické vyhodnotenie reálnych aktivít mladých Leopoldovčanov – ak by ste ako tie najčastejšie očakávali učenie sa, čítanie kníh, chodenie do prírody či pomoc v domácnosti, tipovali by ste zle. Ako najčastejšie činnosti sa umiestnili počúvanie hudby, surfovanie po internete, stretávanie sa s priateľmi, nasledujú poseadenie v baroch a krčmách, športovanie, pozeranie televíznych programov.

Ako menej časté aktivity sa ukázali byť čítanie kníh a na rovnakej úrovni pozeranie filmov na počítači, učenie sa, domáce práce a chodenie do prírody. Frekvenčne najmenej časté a v prieskumnej vzorke aj ojedinelé sú osobnostnorozvojové aktivity – uviedli ich len štyria respondenti (hra na gitare, duchovný rozvoj).

Otázka trávenia voľného času počas letných prázdnin už natoľko prekvapivá nebola. V období letných prázdnin chcú mladí Leopoldovčania väčšinou kombinovať prácu s oddychom. Iba polovica z tých, čo si chce privyrobiť na brigáde na Slovensku, by odišla brigádovať aj do zahraničia, a ako ideálny oddych si väčšina predstavuje pobyt so svojou partiou na chate, menej už so svojimi rovesníkmi v pobytovom tábore. Stráviť časť

leta dobrovoľníckou činnosťou pre iných (animátori v táboroch a pod.) by chcelo len 13 percent z respondentov.

Podporiť tých, ktorým nie je jedno...

Ďalšie zisťovanie dotazníka malo priniesť informácie o tom, do akej miery mladí ľudia chcú a vedia uplatňovať svoje práva na úrovni samosprávy a štátu a ako mládež vníma svoje postavenie vzhľadom na miesto, kde žijú (zodpovednosť, motivácia, aktivita a akčnosť).

Jednou z takýchto možností je vytvorenie mládežníckeho parlamentu, ktorý zastupuje mladých na území obce alebo mesta (niektoré samosprávy už s ním majú skúsenosti). Ak by aj takáto inštitúcia jestvovala, presnú polovicu respondentov by jeho činnosť nezaujímala a 31 percent by sa do jeho činnosti ani nechcelo zapájať. Devätnásť percent respondentov uviedlo, že by sa chcelo do činnosti podobnej organizácie zapájať.

S tým do istej miery súvisí aj ďalšie zistenie, že 84 percent respondentov sa nijakým spôsobom nezapája do života mesta, jedenásti respondenti uviedli svoju skúsenosť pri organizovaní kultúrnych alebo športových podujatí v meste.

Čo treba riešiť v meste?

Podľa 21 percent respondentov netreba v Leopoldove nič riešiť a situácia v meste im v každom zmysle vyhovuje. Opačný názor malo 79 percent opýtaných. Z bežných komunálnych otázok pokladajú za problém nedostatok odpadových košov a lavičiek v meste, privítali by takisto existenciu korču-

liarskej dráhy, klubovne pre mladých a viac športovísk (ihrášok). Zaujímavé je, že v otvorených otázkach respondenti pomenovali aj problémy, o ktorých sa často hovorí aj na mestskom zastupiteľstve – časti mladých prechádza výtržníctvom, vandalizmus a podávanie alkoholu v niektorých leopoldovských podnikoch mladistvým, zároveň by v tejto súvislosti dokonca strpeli aj prísnejšie kontroly.

A čo by účastníci prieskumu ako primátori – primátorky riešili prioritne? Vyberáme len námety, ktoré sa vyskytovali najčastejšie: viac ihrísk, oprava a obnova kina, možnosť študentov privyrobiť si priamo v meste, zriadenie cyklocesty do Hlohovca, organizovanie kultúrnych podujatí pre mládež, zriadenie klubovne a mládežníckych združení, zriadenie free wifí hotspotov pri železničnej stanici a parku, vybudovanie obchodného centra, zlepšenie čistoty autobusových zastávok, zvýšenie bezpečnosti na odľahlých a tmavých miestach (kontrola polície), pravidelné kontroly nočných barov a opatrenia proti opitým výtržníkom.

Prieskum ukázal viacero zaujímavých skutočností nielen o záujmoch mládeže, ale aj o ich predstavách a možnostiach naplňovania svojich predstáv či potrieb. Mesto v súčasnosti v spolupráci s tretím sektorom už začalo pripravovať program vyššej aktivizácie mládeže v meste. O ňom však už bude reč v nasledujúcom čísle.

Spracoval Juraj Hladký.

NAPÍSALI NÁM...

Dobrý deň, milí priatelia.

V piatok 2. marca som bol služobne vo Vašom meste. Dve hodiny voľna som využil na prechádzku po meste, ktoré som obišiel celé, ale milo ma prekvapilo. Námestie sv. Ignáca upravené, vyzametané. Usmiata pani v novinovom stánku za Kostolom sv. Ignáca mi predala veľmi dobre spracovaný časopis Leopoldov. Na námestí som videl nejaký stĺp s väzenskými guľami. Nevieť, čo symbolizoval. Zišla by sa pri ňom informačná tabuľka.

V cukrárni Orion ma obslúžil sympatický majiteľ. Bol som prvý zákazník ihneď po otvorení, tak mal na mňa chvíľu času a veľmi dobre sme sa porozprávali. Pohovoril mi o meste i obyvateľoch. Keď ešte navštívim Leopoldov, určite túto cukráreň neobídem. Prešiel som sa po železničnej stanici a jej okolí. Stanica pekne upravená, čisté WC. Trochu ma však mrzí neupravená štvrť s bytovkami. Obyvateľom by na jej okolí mohlo viac záležať.

Najviac som sa tešil na vychýrený antikvariát, bol však zatvorený. Ako ma pán cukrár informoval, majiteľ, ten úžasný človek, vlni zomrel. Verím, že jeho príbuzní – na nich som sa zabudol spýtať – tento skvost, ktorý preslávil Leopoldov (okrem väznice), nezatvorí a budú pokračovať v diele. Koľko rokov som sa strojil navštíviť ho...

Čo dodať na záver? Leopoldov je zaujímavé mestečko, ale myslím si, že málo zviditeľnené. Veď sem by sa dali vodiť školské výlety, ale aj iní návštevníci. Ukázať im nielen väznicu (to by mohlo pôsobiť preventívne), ale aj všetky zaujímavosti. Takto by mohlo vzniknúť jedno pracovné miesto sprievodcu, ktorý by odborným výkladom pohovoril o minulosti i súčasnosti. A v blízkosti je aj Hlohovec. Ďakujem Vám, milí Leopoldovčania, za príjemné chvíle strávené vo Vašom meste a verím, že budete v uskutočňovaní dobra pokračovať.

Milan Škvarenina, Partizánske

JARNÝ ZBER NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Uskutoční sa v sobotu

28. apríla 2012 od 8.00 do 12.00 h

v Zbernom dvore mesta Leopoldov na Holubyho ulici.

Mesto Leopoldov vyzýva občanov, aby nebezpečný odpad odovzdávali počas zberu iba pracovníkom zberovej spoločnosti, a nie osobám, ktoré postávajú v okolí zberného dvora. Tieto osoby nemajú oprávnenie na nakladanie s nebezpečným odpadom a odovzdaním nebezpečného odpadu takýmto osobám producent odpadu (občan) porušuje zákon o odpadoch č. 223/2001 Z. z.

Počas zberu môžete odovzdať plastové alebo plechové a kovové obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, nepoškodené žiarivky, odpad obsahujúci ortuť a chlórfluorórové uhľovodíky (nerozobraté chladničky, mrazničky), jedlé oleje a tuky v nádobách, farby, lepidlá, živice, nepoškodené batérie a akumulátory, vyradené elektrické a elektronické zariadenia. Tieto zariadenia musia byť celistvé, nerozobraté a nepoškodené.

V rámci tohto zberu nie je možné odovzdať azbestový odpad.

-r-

SCHVÁLILI DOTÁCIE PRE ORGANIZÁCIE

Aj v tohtoročnom mestskom rozpočte poslanci zastupiteľstva vyčlenili na grantovú činnosť, ktorá sa viaže na finančnú pomoc mesta pri činnosti jednotlivých spoločenských, kultúrnych či športových organizácií v meste, čiastku 20 tisíc eur. Žiadosti aj s projektom v určenom termíne predostrelo vedno pätnásť organizácií alebo neformálnych skupín, niektoré aj premiérovu.

Požiadavky žiadateľov, samozrejme, výrazne prevyšovali možnosti mesta participovať na financovaní uvádzaných aktivít, preto poslanci skúmali to, či poskytnuté peniaze budú skutočne využité na realizáciu konkrétnych aktivít, aby sa zabránilo čerpaniu grantových prostriedkov aj na inú činnosť, a takisto náročnosť jednotlivých projektov a ich dosah na obyvateľov mesta alebo mesto ako celok. Žiadostami sa najskôr zaoberala kultúrno-sociálna komisia, a tá vypracovaný návrh rozdelenia grantových prostriedkov podstúpila zastupiteľstvu. Spomedzi posudzovaných žiadostí, ktorými sa zaoberali, vyčlenila žiadosť farského úradu, pretože cieľ grantovej pomoci, uvedený v žiadosti, nebol v súlade s VZN o grantovej činnosti mesta.

Na rok 2012 zastupiteľstvo odsúhlasilo pre jednotlivé organizácie príspevky v rozmedzí dvesto až sedemsto eur, pričom najväčší podiel bol vyčlenený opäť pre Mestský telovýchovný klub Leopoldov: oddiel RTVŠ získal príspevok 200 €, základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých a Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami Leopoldov 700 €, neformálna skupina Priatelia 400 €, MTK Leopoldov 13 tisíc €, Slovenský skauting 700 €, neformálna skupina Skarabeus 700 €, LTC Leopoldov 700 €, neregistrovaný stolnotenisový klub 150 €, Kynologický klub Leopoldov 150 €, občianske združenie Šanec 1600 €, Futsalový klub Leopoldov 100 €, Nohejbalový klub Leopoldov 300 €, mestský stolnotenisový

klub 550 €, mestská organizácia Slovenského Červeného kríža 750 €. V nových zmluvách s organizáciami bude okrem doterajších povinností zakotvená aj povinnosť organizácií priebežne informovať o svojej činnosti.

(jh)

ÚSTAV NA VÝKON VÄZBY JE VYUŽITÝ

LEN SPOLOVICE

O tom, aká je bezpečnostná situácia v leopoldovskom ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon väzby, prišiel vo februári oboznámiť poslancov mestského zastupiteľstva riaditeľ ÚVTOS a ÚVV Mgr. Pavel Zbojek. Z prednesenej komentovanej štatistiky vyplýva, že v súčasnosti je z 1426 miest v obidvoch ústavoch naplnený na 100,5 percenta ústav na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sú odsúdení rozdelení do troch stupňov strázenia od najľahšieho: v prvom je zaradených 100, v druhom 600 a v treťom 350 odsúdených. Na Hrade si odpykáva trest 28 odsúdených s doživotným trestom. Ústav na výkon väzby je v súčasnosti využitý len na 55 percent.

V porovnaní s minulým rokom o čosi klesla úspešnosť v zaradovaní odsúdených vo výkone trestu do práce, čo azda súvisí aj s celospoločenskou situáciou v zamestnávaní – do práce sa podarilo zaradiť 70 percent odsúdených na pracoviskách vnútri ústavu, niektorých po dôkladnom výbere a prevereaní aj v administratívnej budove na strážených pracoviskách (varenie, upratovanie, kosenie), keďže žiaden z odsúdených nemá možnosť voľného pohybu.

V minulom roku pedagógovia a pracovníci ústavu riešili výše 1500 disciplinárnych opatrení. Z toho bolo 850 trestov a 700 odmien a príslušníci preventívno-bezpečnostnej služby ústavu vyšetrovali niekoľko ojedinelých prípadov, ktoré mohli mať prvky rizikových situácií či rizikového správania (v mi-

nulom roku napríklad podpaľačstvo v dôsledku psychického ochorenia, odhalenie prinášania nepovolených vecí). Počas roka v ústave zomreli traja ľudia, z toho jeden prípad bol dokonanou samovraždou a v jednom prípade išlo o smrteľný pracovný úraz odsúdeného.

Z 91 sťažností, ktoré podali odsúdení alebo obvinení, funkcionári uznali tri ako opodstatnené. V ostatnom čase príslušníci nezaregistrovali v tomto zložitom sociálnom systéme žiadne prejavy organizovaných nepokojov. Aj závery preventívno-bezpečnostných akcií príslušníkov ZVJS a ústavu ako takého ukazujú, že celková bezpečnostná situácia v pevnosti je dlhodobu vyrovnaná. V ústave momentálne pracuje 515 príslušníkov a 82 ďalších zamestnancov.

(jh)

ŠKOLÁCI

UPRATOVALI MESTO

Aj keď Deň Zeme si pripomínáme 22. apríla, leopoldovskí školáci využili teplé jarné počasie už v stredu 4. apríla a spolu s pani učiteľkami si ako každý rok povedali, že

prispejú svojou veľkou troškou k tomuto sviatku *zelenej planéty* ešte pred veľkonočnými sviatkami. A tak sa po malých či väčších skupinkách rozprchli takmer po celom meste a dali sa do upratovania toho, čo prekáža čo i len trocha vnímavému oku každého človeka.

Hrable, motyky, metly, lopaty... na miestach, kde brigádovali školáci, rýchlo mizlo pod nimi všetko, čo zostalo ešte po minuloročnej vegetácii, ale aj odpad, ktorý po sebe nechali ľudia. Šiestaci a siedmaci si zobrali na starosť okolie mestského cintorína. Za dve hodiny naplnili jeden kontajner lístím a iným biologickým odpadom a aby odpad, ktorý ešte čakal okolo cintorínskej ohrady, nerozfúkal vietor, nechali si rýchlo priviezť ďalší kontajner, do ktorého uložili aj zvyšok odpadu. Pritom na to, aby dôkladne vyhrabali napríklad voľné priestranstvo v urlovej časti, im už ani nezvyšil čas, hoci sami si ešte aj skrátili oddychovú prestávku a čiastočne si ju dočerpali pri čakaní na prázdny kontajner.

Mladší žiaci upratovali starý cintorín a keď z neho odchádzali, sami skonštatovali, že aby mohli povedať, že je naozaj dôkladne upra-

taný, potrebovali by na to ešte ďalšie dve brigády... Tí starší sa dali zasa do upratovania okolia tenisových kurtov a detského ihriska na Trolaskoch, najmladší chodili v skupinkách po meste a zbierali odpad do vriec priamo v uliciach, časť najstarších žiakov zasa svojpomocne ponatierala školskú ohradu.

Dva kontajnery a desiatky vriec naplnených odpadom len z územia mesta vravia samy za seba. Školáci v tejto súvislosti len poznamenali, že mestu by prospeli aj dve podobné brigády do roka – na jar aj na jeseň. A možno by pomohlo aj to, keby sme viac dbali o to, aby odpad končil tam, kde skončiť má – nie na uliciach, v kríkoch či popri cestách.

Mnohí obyvatelia Kopaníc a iných častí mesta majú väčšinou podobné jarné minibrigády pri svojich domoch a na mestských plochách pred svojimi domami za sebou a možno aj v iných častiach mesta by stačilo, aby sa obyvatelia len pozreli okolo seba a upratali okolie svojich domov.

Text a foto: jh

NAJČASTEJŠÍ PROBLÉM AJ PRI LEOPOLDOVE = VYPALOVANIE TRÁVNÍKOV

Napriek zmene počasia zaznamenávame aj v tomto roku nízke priemerné zrážky, a tak v podstate stále hrozí aj pri najmenšej neostražitosti riziko vzniku požiarov. Po skúsenostiach (napríklad po veľkom požiari na

Krásnej Hôrke) sa mnohí záhradkári a chatári poučili z chyby tých, čo podcenili riziko suchých porastov, silného vetra a spôsobili požiare so škodou závažného rozsahu. Na tieto riziká vždy na jar upozorňujú aj hasiči. Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trnave vyhodnocovalo požiaro-zásahové akcie v meste Leopoldov a okolí v priebehu prvých troch mesiacov roka 2012. *„Väčšia časť zásahov požiarnikov súvisela s požiarmi, ktoré vznikli úmyselným zapálením alebo vzbĺknutím, čo zasa súviselo aj s charakterom počasia počas sledovaného obdobia. Na území mesta Leopoldov a v jeho bezprostrednom okolí vychádzali hasiči do terénu najmä pre túto príčinu aj 13. februára, keď prišlo k prvému požiaru tohto druhu na leopoldovskej Štrkovke,”* hovorí Marián Hruška, samostatný odborný inšpektor špecialista Operatívno-technického oddelenia na Krajskom riaditeľstve Hasičského a záchranného zboru v Trnave v Správe o zásahu príslušníkov zboru za spomínané obdobie. Išlo o požiar na neďalekej lúke. Podobné zásahy boli potrebné aj začiatkom marca na tzv. šulekovskej strane pri výrobnom závode Faurecia, o päť dní nato hneď dvakrát horela tráva pri Váhu na leopoldovskej strane.

Od polovice marca do konca spomínaného mesiaca riešili hasiči ešte päť podobných požiarov – a tak museli zasahovať v chatovej oblasti, pri železničnom moste a pod týmto mostom smerom do Hlohovca a popri že-

lezničnej trati, a to niekoľkokrát. Z ďalších zásahov za prvé tri mesiace tohto roka spo- meňme dva technické zásahy iného cha- rakteru na leopoldovskej Štrkovke. V janu- ári tam hasiči dvakrát vyslobodzovali uviaznutú labuť. V tom istom mesiaci k týmto zásahom pribudli aj tri zásahy v ob- lasti dopravy – dvakrát požiar motorového vozidla na hlavnej ceste do Hlohovca a raz jeho vyťahnutie z priekopy a pomoc pri dopravnej nehode priamo v Leopoldove. Hasiči museli riešiť aj požiar spôsobený skratom prívodov vedenia vys- kého napätia pri leopoldovskom liehovare. Zástupcovia Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trnave upozorňujú a varujú, že napriek drobným zmenám neustále prevláda suchý a veter- ný ráz počasia, ktorý je jedným z príčin rozsiahlych požiarov pri vypaľovaní su- chej trávy a nedostatočných opatreniach pri spaľovaní záhradného odpadu.

(maju)

Z CINTORÍNA UKRADLI ČASŤ BRÁNY

Ani kamerový systém, nainštalovaný v are- áli mestského cintorína, zatiaľ nepomohol identifikovať konkrétnych ľudí, ktorí v jeho priestoroch viac ráz rozkrádali kvetinovú a inú výzdobu hrobov. Jedna z pozostalých, ktorej manžel odpočíva na mestskom cin- toríne, z nemohúcnosti dokonca nechala možnému kmínovi na dne svietnika papie- rik, napísaný trasúcou sa rukou, s jasným odkazom: Ak zoberieš tento svietnik, nech ti do rána odpadnú ruky. Koncom minulé- ho roka zasa akýsi neznámy zurvalec pri severnej cintorínskej bráne úplne rozbil či skôr rozlámал plastový kontajner plný od- padu. V marci po akejsi dopravnej kolízii zostala poškodená malá vstupná bránička aj susedná dvojkrídlová brána, na ktorej

príslušníci polície zaistili stopy po laku au- ta. Ešte v zime pri manipulácii s kontajne- rom alebo dopravnej kolízii sa poškodila aj veľká bočná brána. Preto bola doteraz vyp- nutá a čakala na opravu. Keď však 26. mar- ca prišli majstri, ktorí ju mali opraviť, na cin- torín, zistili, že opravovať vlastne nemajú čo, pretože ktosi poškodenú časť brány ukradol. Zatiaľ sa ukazuje, že kamery na cintoríne plnia možno sčasti efekt psycho- logickej výstrahy, no od skutočného pácha- nia trestnej činnosti hoci aj na posvätenom mieste vandalov či kmínov nedokážu odra- diť...

(jh)

POŽIAR KYSELINY OBMEDZIL AJ LEOPOLDOVČANOV

Aj mnohých Leopoldovčanov, ktorí cestujú najmä za prácou vlakom do Trnavy, obme- dzili 4. apríla následky požiaru, ktorého charakter a rozsah ovplyvnil dianie na že- lezničnej stanici v Trnave a v jej okolí. Osobné auto vedené vodičom z Lehoty pod Vtáčnikom, v ktorom bolo 240 kilogra- mov kyseliny so šesťdesiatpercentnou kon- centráciou, začalo po následkoch drobnej nehody horieť práve neďaleko trnavskej že- lezničnej stanice na Dohnányho ulici. Keďže látku nebolo možné hasiť bežnými hasiacimi prostriedkami, policajti na pokyn hasičov v okolitých uliciach zastavili do- pravu a zabezpečili evakuáciu osôb. Bezpečnostné opatrenia, ktoré trvali 4. aprí- la približne do 18. hodiny, vylúčili akúkoľ- vek železničnú dopravu. Všetky osobné vla- ky a niektoré rýchliky z Bratislavy zostali stáť v železničnej stanici Cífer, z opačnej strany zasa v Leopoldove. Na niekoľko ho- dín bola vylúčená železničná prevádzka vlakov a preplnené bratislavské rýchliky ve- dúce do Žiliny začali po čase odkláňať z Bratislavy cez Galantu a Leopoldov.

mj

Čím laxnejšie budeme separovať, tým viac budeme platiť...

Pribudne možno aj zber pneumatík

Ako zaujímavý paradox vyznieva poznatok, že v období istej hospodárskej recesie a finančnej krízy produkujeme čoraz viac odpadov. Aspoň tak to naznačujú štatistiky vývoja odpadového hospodárstva v našom meste, ale podobne by asi dopadli prieskumy aj v rámci širšieho regiónu či dokonca Slovenska. Pritom miera našej produkcie odpadov, resp. zmesového komunálneho odpadu, ktorý zostane po vytriedení, výrazne presahuje mieru tvorby zmesového odpadu vo vyspelých európskych štátoch. Okrem toho, že odpadmi environmentálne zaťažujeme krajinu z hľadiska budúcnosti a za odpadový luxus si navyše aj doplácame, ak trend v produkcii odpadov nenadobudne opačný trend, budeme si zaň doplácať ešte viac. Napríklad v minulom roku sme v rámci pravidelného zberu odpadu na území mesta, ktorý zabezpečuje mesto v spolupráci so spoločnosťou Marius Pedersen, vyprodukovali 1559 ton zmesového komunálneho odpadu, čo na jedného obyvateľa v minulom roku predstavovalo 384 kilogramov za rok alebo 1,05 kg na jedného obyvateľa za jeden deň. Ostatné ďalej spracovateľné a využiteľné zložky, ktoré sa zberajú na území mesta, sme za celý predchádzajúci rok vyseparovali len v množstve 273 ton (sem patrí papier, obaly z plastov, biologický rozložiteľný odpad, sklo, kov...).

Ako so stavebným odpadom?

K produkcii bežného odpadu, ktorý pravidelne zberá Marius Pedersen, totiž treba prirátat aj ďalší odpad, čo bezplatne odovzdávame v zbernom dvore na Holubyho ulici. Jeho spracovanie, resp. zber, odvoz na skládku a uloženie platí z iných svojich príjmov výlučne mesto. Pritom výsledný poplatok len za uloženie zmesového komunálneho odpadu je 37,62 € za jednu tonu. Štatistika z mestskej zberne odpadu ukazuje, že minulý rok sme takto vyprodukovali 385 kontajnerov komunálneho odpadu (ktorý by sa dal ďalej čiastočne separovať), 155 kontajnerov stavebnej sute, tri kontajnery železa a jeden kontajner skla. Oproti minulému roku sa tak zvýšilo napríklad množstvo odovzdanej stavebnej sute o dvesto ton, ktorej likvidáciu takisto v plnej výške uhrádza mesto. Každý pracovný deň sme takto v zberni vyprodukovali ďalšie dva kontajnery odpadu navyše.

V tejto súvislosti už pracovník zberného dvora vykonáva evidenciu odovzdávania tohto typu odpadu. V zberni je možné zadarmo odovzdať drobný stavebný odpad v objeme 1 m³ za rok (na jednu domácnosť), čo v prepočte značí 4 príviesne vozíky za auto alebo 12 dvojkoľesových kárikiek, príp. 36 fúrikov. Vyskytli sa totiž prípady, keď niektorí občania, uskutočňujúci rozsiahle rekonštrukčné práce vo svojich bytoch a domoch, chceli stavebný odpad nechať zadarmo v zberni s tým, aby sa mesto postaralo o jeho likvidáciu... Prišli dokonca aj vynaliezavci, ktorí na úkor leopoldovských daňových poplatníkov chceli v mestskej zberni likvidovať stavebný odpad z domov svojich príbuzných či známych z okolitých obcí a po-

dobne. V prípade väčších stavebných prác preto si treba vopred objednať kontajner alebo odpad vyviezť za poplatok do okolitých zberných, resp. na legálnu skládku.

Doplácali sme takmer 45 tisíc eur

Obyvatelia mesta každý rok do rozpočtu mesta uhrádzajú poplatok za komunálny odpad, ktorý však na zber a likvidáciu odpadu nepostačuje, a zvyšok dopláca mesto z iných svojich príjmov. Ak by sme však lepšie a dôslednejšie separovali tie druhy odpadov, ktoré sa na území mesta zberajú, za zmesový komunálny odpad by sme doplácali menej a financie by sa mohli použiť na iné aktivity.

V minulom roku malo mesto celkové príjmy z poplatkov za komunálny odpad a z manipulačných poplatkov za smetné nádoby vo výške 137 342 eur. Celkové náklady mesta na odpadové hospodárstvo však boli vo výške 181 833 eur, čiže mesto muselo z iných svojich zdrojov v minulom roku za likvidáciu odpadu doplatiť čiastku 44 491 eur (1,34 milióna korún). Náklady by boli istotne ešte vyššie, keby mesto neuzavrelo výhodné zmluvy o likvidácii biologického rozložiteľného drevnateho odpadu. Zakiaľ čo roku 2010 platilo za drvenie, odvoz, uloženie a kompostovanie dreveného odpadu asi dvetisíc eur za jedno drvenie, v minulom roku a tento rok sa mestu podarilo zmluvne zabezpečiť, že tento druh odpadu si na svoje náklady podrvia firmy a zadarmo ho aj odvezú.

Ukazuje sa teda, že dôslednejšie separovanie je momentálne asi jediná cesta, ako znížiť náklady nás, občanov, a náklady mesta na zber a likvidáciu odpadu. Aj keď zastupiteľstvo poplatok za odpad nezvyšovalo, ukazuje sa, že ak nebudeme lepšie separovať a šetrnejšie zaobchádzať s odpadmi, napokon na neustále zvyšujúce sa náklady za zber odpadu sa vyzbierame všetci v podobe vyšších poplatkov do mestskej pokladnice. Ako sme sa dozvedeli od pracovníkov, ktorí monitorujú zber odpadu v meste, najväčšie rezervy máme v separovaní papiera a skla.

Mesto momentálne rokuje aj o ďalšej možnosti rozšírenia separovania odpadu o zber pneumatík z osobných automobilov. Tento zber by sa realizoval v meste raz ročne, v tomto roku by sa mal uskutočniť v máji. Informovať o ňom bude aj mestský rozhlas.

Text a foto J. Hladký

Gitku zaujalo...

Historické súvislosti Veľkej noci

Veľká noc nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky – paschu, ktoré sa slávia od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (marec až apríl) na pamiatku oslobodenia izraelského národa z egyptského otroctva. Vysvetlenie pôvodu názvu „veľká“ treba hľadať v časoch židovského otroctva v starovekom Egypte. Faraón nebol ochotný prepustiť svojich izraelských otrokov, a preto Boh trestal krajinu desiatimi ranami. Až po poslednej z nich faraón prepustil zotročený ľud. Židov, ktorí pomazali veraje svojich dverí krvou baránka, sa táto pohroma netýkala a anjel smrti ich obišiel. Baránok je preto symbolom Ježiša Krista, ktorého krv nás všetkých zachránila od večného zatratenia. Po vyslobodení z Egypta previedol Boh ľud na čele s Mojžišom cez Červené more, ktoré rozdelil a vysušil. Tu niektorí hľadajú pôvod tradičného židovského názvu pre Veľkú noc: pásach – prechod. Iné slovo pásach vysvetľujú ako obrídenie, vyhnutie sa, a vzťahujú ho na anjela smrti, ktorý obchádzal domy potreté krvou. Obřídenie aj prechod predstavujú veľké Božie skutky, ktoré urobil počas jednej noci pre svoj ľud a preto každoročnú spomienku na tento deň Izraeliti nazvali Veľkou nocou.

Symbolika prechodu z otroctva do slobody sa preniesla aj do kresťanstva ako prechod

z hriechu do života v Božej milosti. Udalosti spojené s ukrižovaním a vzkriesením Ježiša Krista sa odohrali práve počas pásachu a preto sa židovská a kresťanská Veľká noc kryje aj časovo. Nie však úplne, v prvokresťanských spoločenstvách existovali nezhody o dátume slávenia. Niektoré prvokresťanské spoločenstvá tento sviatok slávili spolu so Židmi v 14. deň mesiaca nisan, iné na prvú nedeľu po 14. nisane. Zo spisov cirkevného otca sv. Ambróza sa dozvedáme, že Cirkev sa na tom nedokázala dohodnúť. Spor ukončil až prvý Nicejský snem v roku 325, ktorý nariadil, že Veľká noc sa má sláviť v nedeľu po prvom jarnom splne mesiaca, čo môže pripadnúť na jednu z nedeľ od 22. marca do 25. apríla. Podľa týchto pravidiel sa určuje termín Veľkej noci dodnes. Termín sviatkov Veľkej noci je teda pohyblivý a je závislý od lunárneho cyklu.

Zdroj: <http://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20120330026>

Pripravila Gitka Bayerová

Šachové okienko

V trojťažke – miniatúrke sa naším čitateľom na diagrame predstavuje takmer zabudnutý šachový skladateľ, ktorý sa narodil ešte v 19. storočí (1896) v Pastuchove pri Hlohovci. Po ukončení právnickej fakulty pracoval ako advokát v Bratislave (s titulom JUDr.). Po skončení 2. svetovej vojny viedol niekoľko rokov šachovú rubriku v denníku Práca a bol aj predsedom Slovenského šachového zväzu. Zložil niekoľko desiatok šachových skladieb, ich presný počet ani nie je známy. Uverejňoval ich aj pod rôznymi pseudonymami. V r. 1949 emigroval do zahraničia a jeho ďalší osud nie je známy. Potom sa už jeho úlohy u nás neuverejňovali. Pravdepodobne sme prvá šachová rubrika na Slovensku, ktorá po vyše polstoročí uverejňuje jeho šachovú skladbu; sám šachový skladateľ s najväčšou pravdepodobnosťou už ani nežije. V jednoduchej trojťažke biely začne a dá čiernemu mat najneskôr tretím ťahom. Ak spočítame biele a čierne kamene: $3+4=7$. Skladbám, kde celkový počet kameňov nepresiahne číslo sedem, sa hovorí, že sú miniatúrky. Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 1. júna 2012. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený.

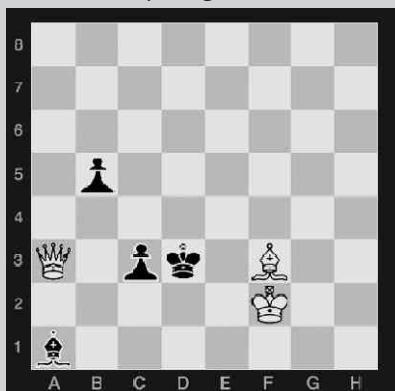
Riešenie skladby č. 1 (Taraba): 1.c3! tempo (čierny je v nevýhode ťahu). 1.Vxd2? pat. 1. - Sxc3 2.Sxc3 Kg1 3.Ve1 mat, 1. - Se3 2.Vxe3 Kg1 3.Ve1 mat (2.Sxe3? pat). Je to jedna z jeho najjednoduchších šachových skladieb, ale je vhodná aj pre začínajúcich riešiteľov.

Spomedzi úspešných riešiteľov sme vyžrebovali pána Mariána Mikláša z Leopoldova, ktorý získava odmenu 15,-€.

Skladba č. 2

Eugen Büchler

Slovenský magazín 1942

Mat 3. ťahom (3 - 4)

(GK)

Spoločenská kronika

Marec - apríl

Zosobášili sa

Štefan Krecskó
a Lubomíra Ondrejičková

Štefan Kadlečík
a Martina Bekešiová

Narodili sa

Dominika Betáková
Nina Vančová
Adam Žemla
Katarína Schwarzbacherová
Oliver Chalmovianský
Eduard Salcman
Nela Vančová

Naši jubilanti

60-roční

Ing. Eduard Bednárík
Eva Gubáňová
Soňa Haulišová
Dagmar Haulišová
Margita Knoteková
Ing. Miloš Kunkel
Ludmila Mičková
Gabriel Smeriga
Helena Škublová
Jozef Tanáč
Mária Tokárová

65-roční

Daniel Blaho
Margita Hrabovská
Edita Hubinská
Antonia Kupcová
Mária Petrášová
Viktor Srdoš
Karol Staš
Mária Svetlíková

70-roční

Alžbeta Kováčiková
Jiří Kučík
Florian Šoka
Rudolf Špacír
Vladimír Vančo

75-roční

Valéria Šoková
Agneša Levčíková
Jozef Špilaj
Eulália Tomová

80-roční

František Bereš
Karol Radošovský

82-ročné

Jozefína Zollerová
Ludmila Brodeková
Mária Lackovičová

83-ročná

Anna Čadanová

84-ročná

Júlia Zacharová

85-ročné

Filoména Ješková
Emília Winklerová
Margita Hudecová
Jolana Kadlecová
Viola Bošanská

86-ročná

Zuzana Balážová

87-roční

Jozef Lackovič
Mária Živinová
Kristína Lubová

88-roční

Elena Barteková
Ing. Albín Zoller

90-ročná

Elena Macášková

Opustili nás

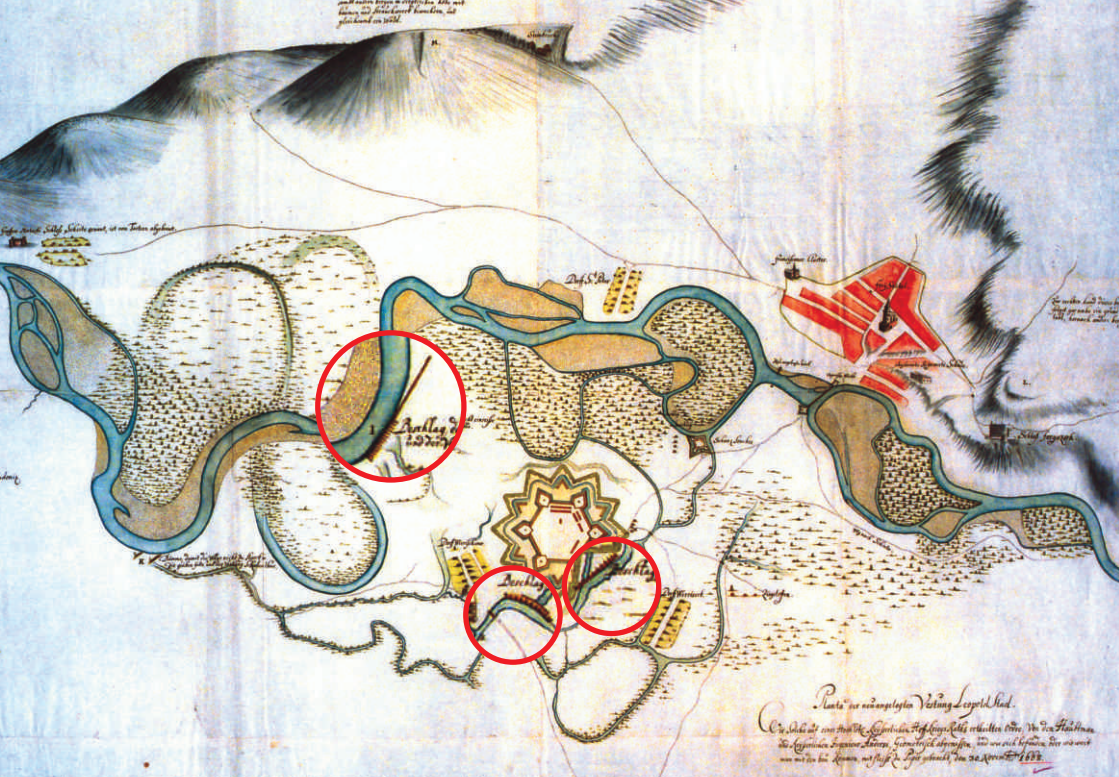
Štefan Ščipák
Bernardina Melišová
Františka Košťálová
Jozef Oboril
Irenka Ondrejáková
Angela Padáčová
Valéria Koprnová

Spracovala 10.4.2012

Viera Lietavová

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 26. Vydáva: Mesto Leopoldov. Adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Moravčíková, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Asistentka: Marieta Patajová. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Cena výtlačku: 0,33 EUR. (10 Sk) Náklad: 499 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10.

Drevená protipovodňová bariéra na mape z roku 1668 a jej pozostatky dnes.

Foto: J. Hladký, M. Jurčo